

Bibliaóra – 2025. március 11.

Előfóhász: „Ekkor így szólt Józsué a néphez: Magatok vagytok a tanúi annak, hogy ti választottátok az Urat, hogy őt szolgáljátok. Ők azt felelték: Tanúi vagyunk (Józs 24,22).” Ámen.

Ének: 215. dicséret: „Eltévedtem, mint juh...”

Előima: Olyan sok minden kavargog most bennünk, szent Istenünk, a nap végén, hogy Igéd köré gyűlve, Téged várva, testvéreket óhajtva jövünk a közösségbe, hogy Te áldj meg és hívj el a szolgálatba és indítsd lelkünk mélyebb önvizsgálatra. Köszönjük, hogy vagy és Te mindig értünk vagy jelen Igéd és Szentlelked által ebben a közösségben is. Olyan jó tudni azt, hogy kezedben van az életünk, és bármit éneklünk Neked, mindig a szív állapotát tükrözi. Adj imádó szívet, Urunk, adj reményteljes jövőt, Istenünk, akkor amikor ajkunkon sirató ének van. Rántsd le ma is, – kérünk –, életünkről a fátylat, vedd el a fejünk felől felhőket, mert „ha áld, ha súlyt karod” (RÉ 265. dicséret 3. verse), mindig Melletted és Benned „élünk, mozgunk és vagyunk (ApCsel 17,28).” Jöjj, most közénk, Te hasogasd közöttünk az ezékieli siratóéneket és adj feltörni szívből minden olyan érzést, ami fáj, ami bánt, ami gyötör, és add meg a szabadulás örömét és a teljes bűnbocsánatot, amely csak Nálad van, hadd legyen a miénk is, akik megváltott bűnösökként élünk. Örülünk Veled és Neked, főleg életünk vezetésének Általad, adj békességet a böjti napok szürkeségében, hogy megtapasztaljuk, béke és bocsánat a Te ajándékaid Jézus Krisztus gyógyító erős kötése által. Az Ő nevében és az Ő nevéért kérünk, hallgasd meg imádságunkat és áld meg Igére figyelésünket. Ámen.

Ószövetségi alapige: Ezékiel próféta könyve 19. fejezet: *„Te pedig kezdj siratóénekebe Izráel fejedelmeiről, és mondd: Mily pompás oroszlán volt anyád a többi oroszlán között! Ifjú oroszlánok közt hevert, ott nevelte föl kölykeit. Nagyra nevelte egyik kölykét, ifjú oroszlán lett belőle; megtanult zsákmányt ejteni, embert is evett. De összehívták ellene a népeket, és foglyul ejtették vermükben; láncra verve vitték el Egyiptom földjére. Amikor anyja látta, hogy hiába várja, és már nincsen remény, fogta egy másik kölykét, és azt tette ifjú oroszlánná. Ez járt-kelt az oroszlánok között, ifjú oroszlán lett belőle; megtanult zsákmányt ejteni, embert is evett. Lerontotta palotáikat, romhalmazzá tette városaikat, rettegett az egész ország hangos ordításától. De összefogtak ellene a környező tartományok népei; kivetették rá hálójukat, foglyul ejtették vermükben. Láncra verve ketrecbe zárták, és elvitték Babilónia királyához, elvitték a börtönbe, hogy ne hallják többé a hangját Izráel hegyein. Olyan volt anyád, mint egy szőlőtő a szőlőskertben, amelyet víz mellé ültettek: termékeny volt, számtalan hajtása lett a sok víztől. Erős vesszői nőttek, királyi*

pálcának valók, magasra nyúlt, kiemelkedett a fák lombjai közül, kitűnt magasságával és sok levelével. De aztán dühösen kitépték, földre terítették; a keleti szél leszárította gyümölcsét, erős vesszői letöredeztek, elszáradtak, tűz emésztette meg őket. Most a pusztába van ültetve, a szikkadt és szomjú földbe. Tűz csapott ki vesszőjéből, megemésztette hajtásait és gyümölcsét. Nincs rajta több erős vessző, királyi pálca. Siratóéneke ez, siratóéneke lett.

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Az előző fejezethez képest, ahol az új élet ígéletéről olvasunk az engedelmisség útján, most egy siratóéneke áll előttünk, amiből több is van Ezékiel könyvében (ld. Ez 2,10; Ez 26,17-; Ez 27,3-10.25-36; Ez 28,12-19; Ez 32,2.16) Ez a siratóéneke egy veszedelmes jövendölést is tartalmaz Cidkijá király irányába, akit uralkodóként ragadozónak titulál. A képek nagyon találóak.

1-9. versek: Az első kép az oroszlán és kölykeit ábrázolja. Az oroszlán édesanya magyarozatára eltérő nézetek vannak. Valaki a kutatók közül azt állítja, hogy Júda földjét szimbolizálja, egy másik csoport Dávid uralkodói házáat véli benne felfedezni, a következő nézőpont az anyakirálynőt, Cidkijá édesanyját, *„Hamutált, Jirmejá leányát, Libnából” (IIKir 23,31; IIKir 24,18)*, aki Jósiás király felesége volt. A cseh protestánsok körében az a nézet terjedt el, hogy az anya-oroszlán Jeruzsálemet jelképezi a maga királyi udvarával. Kálvin János az anya-oroszlánban a teljes választott népet látja, aki szerint *„A teljes nemzetség a vadonhoz kötődik.”* A legújabb kutatások kimutatták, hogy az oroszlánokra nagy hangsúlyt fektettek a pogány népek is. Egyiptom és Babilónia is tisztelte ezeket a nagyméretű állatokat. Feltételezhető, hogy Izráel, e két nagyhatalom között, két nagy oroszlán között terült el. Az oroszlán az idegen és harcias pogány birodalmak, amelyek körülölelték Izráelt és körbefogták Jeruzsálemet.

Júdát is oroszlánhoz hasonlította Jákób áldásában: *„Fiatál oroszlán vagy, Júda, prédától lettél nagygyá, fiam! Lehevert, elnyújtózott, mint a hím vagy a nőstény oroszlán – ki merné fölzavarni (IMóz 49,9)?!”* Erőteljes ígélet ez annak a fiúnak, Akiből csillag születik (ld. IVMóz 24,17). De az ezékieli sivár jelen nem erről tanúskodik. Júda oroszlánja fellázadt, egy az oroszlánkölykök közül teljesen el- és megvadult. Ezzel nemcsak magának árt, hanem másokat is bánt és teljesen megvet. Isten népére szégyent hoz és ellensége felé kiált.

Az első kölyök Joáház. Három hónapig uralkodik Jeruzsálemben, de Nékó fáraó fogságba vitette Riblában, Hamát földjén és hadisarcot vetett ki az országra. (ld. IIKir 23,32-33) A következő kölyök, Jójákim király, aki próbálta Nékó király felé a státuszát megtartani. (ld. IIKir 23,35), és egyáltalán nem értett azzal egyet, hogy Babilóniába hurcolják. Ez Cidkijá sorsa lett.

Királynék és királyok. Király-fiak, akik Isten szerint rosszat cselekedtek. Hogyne sírna Ezékiel afelett az állapot felett, amit a királyok tanúsítanka. Államférfiak,

akik nem csak hogy nem tudnak viselkedni, de személyes istenhitük kiveszett. Megbokrosodott lovak, akik a vesztükbe rohannak. Azt gondolják, hogy ők a természet urai, mint az oroszlánok, de sajnos, okatlan állatok, ahogyan a 32. zsoltárban olvassuk, mert nincsen Istenük és nincsen hazájuk Izráel királyainak. Rosszat cselekedtek ezek a királyok, vagyis elhagyták az Urat. Nem kell az Úr, a királyok Királya. Nincs alázat, nincs szelídség, csak megvadult állatias ösztönök vannak, ordító oroszlánként viselkednek, ide-oda járnak és futkosnak, elnyelnek mindenkit és hatalmukat fitogtatják pedig már nagyon távol vannak attól az Oroszlánkirálytól, amelyik győzött. Király-fiak, királyi uralkodók, akiknek fel kellene nézni arra a Királyra, Aki „**Úr az Atya Isten dicsőségére (Fil 2,11).**” Király-fiak, királyi uralkodók, akiknek fel kellene nézni arra a Királyra, Aki szenvedő szolgaként harcol – Ebed Jave – az Úr szenvedő szolgája (ld. Ézs 42; Ézs 53), nem pedig megkerülve az Urat élnek, kiegyeznek, egyezkednek a pogányokkal az ígért földjén a fenntartott status quo alapján. Elsiratni való állapot ez és nem dicsekvésre ad okot. Csodálkozunk, hogy ez siratóének Ezékiel könyvében? Csodálkozunk, hogy Ezékiel sír, és erre ösztönzi Isten is? Nincs vigadozás, mert a Király-fiak megvadulva élnek. Elfelejtették, hogy „**Kinek hittek (ld. ITim 1,12).**” Nem tudják, hogy hol a helyük. Szinte szégyellik atyjuk Istenét, Aki bűnbánatra hívja a népet. Jézus is sír Jeruzsálem felett, hogy a szétszórattatás marad ennek a népnek, annak ellenére, hogy Istenünk igenis az összegyűjtésén mindenkor fáradozik. (ld. Lk 19) Ezékiel sír. Jézus sír. A mi korunk is inkább sírásra ad okot. Fogunk egyáltalán valaha örüvendezni? Van ebből a sivár állapotból kiút? Egyedül Jézus által, Aki a bűnöket képes megbocsátani.

10-14. versek: A következő kép Ezékiel próféta szavain keresztül a múltba repít bennünket. Mégpedig a dicső múltba. A Dávidi királyság kezdeteit vetíti elénk. A szőlőtő példázata így indul: „*Olyan volt anyád, mint egy szőlőtő a szőlőskertben, amelyet víz mellé ültettek: termékeny volt, számtalan hajtása lett a sok víztől. Erős vesszői nőttek, királyi pálcának valók, magasra nyúlt, kiemelkedett a fák lombjai közül, kitűnt magasságával és sok levelével.*” Mintha a 80. zsoltár 9. versét olvasnánk: „*Egy szőlőtőt hoztál el Egyiptomból. Népeket űztél el, ezt meg elültetted (Zsolt 80,9).*” Kinöte magát ez a királyság. A keleti uralkodók felfigyeltek rá. Jó termést hozott. Gazdagság volt benne. De ez a gazdagság, nagy dicsőség, bölcsesség és bő termés lett a vesztük. Nagy kísértés ez, hiszen átestek a ló túloldalára. Kiszárította őket a keleti szél, a sok istentelenség és utálatosság, amit ez a szél magával hozott. Bálványgyár lett Izráel szíve, lelke, temploma, az Úr háza, ahol egyedül Őt kellett volna imádni és tisztelni. Isten büntetése utolérte őket. Kitépték ezt a szőlőt és átültették. Idegen földön, idegen helyen, idegen környezetben, idegen vidéken, idegenben nem lesz az olyan, mint otthon, amit Isten garantált jelenlétével, fényével, dicsőségével, szeretetével, hűségével, erejével, bizalmával, teljességével, védelmével és erős

karjával. Kiszikkadt és kopár földön a szőlő teljesen lankad, pusztul, veszni látszik, életnedve nincs, vize fogyóban, zöldellő lombjai eltűntek, aranyágaink nincs gyümölcs, ami van, az is csak fanyarízú és nedv nélküli. Mindenki szenved. Király és népe egyaránt és ezért csak egy hibás van, Isten, Aki elhagyta őket, pedig ők tértek le az Úr útjáról. Tűz martalékvá válnak, mert *„az Úr emésztő tűz, féltőn szerető Isten (VMóz 4,24)!”* Dicső múlt és sivár jelen. Hol van a sok ígélet: *„Nagy néppé teszek, és megáldalak, nagyá teszem nevedet, és áldás leszel. Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége (IMóz 12,2-3).”* Sírni az állapotunk felett. Elsírni bűneinket, de csakis Jézusnak.

Közének: 25. zsoltár 2. verse: *„Útaid, Uram mutasd meg...”*

Újszövetségi alapige: Lukács evangéliuma 15. rész 8-10. versei: *„Vagy ha egy asszonynak tíz drahmája van, és elveszít egy drahmát, vajon nem gyújt-e lámpást, nem söpri-e ki a házát, és nem keresi-e gondosan, míg meg nem találja? Ha pedig megtalálta, összehívja barátait és szomszédasszonyait, és így szól: Örüljetek velem, mert megtaláltam a drahmát, amelyet elvesztettem. Mondom nektek, így fognak örülni az Isten angyalai egyetlen megtérő bűnösnek.”*

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Lukács evangéliuma 15. fejezete Dr. Prőhle Károly szerint az öröm fejezete. Örülni. Örvendezni. Örvendjete. Mi felett kell ennyire örülnünk? Afelett, hogy Jézus szeret minden megtérő bűnöst. A most felolvasott három vers egy hétköznapi példát emel ki. Pontosabban folytatja a tegnapi példázatot. Olyan nyilvánvaló, hogy szinte mindennap megesik egy családjával, egy asszonnal, aki konyhájában, háztartásában sűrög-forog, egy percre meg nem áll, ami a bibliai példázatban lévő nővel. Az asszony keres. Sok vesződéssel jár, ha valamit elveszítünk, főleg, ha abban a pillanatban, amikor keressük, nem tudunk továbblépni. Mit keresek? Miért mentem át az egyik szobából a másikba? Mi olyan fontos, ami nélkül nem tudunk meglenni és nem tudjuk a további teendőinket végezni? Keresni és kutatni: alapvető emberi szükséglet. Állandóan valamit keresünk és ha nem találjuk a helyén, ahová tettük, akkor nagy fejtörést okoz nekünk, hogy hol lehet és hová tettük le. Egy ékszer, egy bross, egy kítűző, egy ruhadarab, egy szép kiegészítő – kesztyű, sapka, sál –, amit keresünk, számunkra érték. A példázat egy asszonyról szó és „vagy” szócska még jobban megerősíti a közös mondanivalót az előző példázattal: senki sem hagyja veszni az elvesztett, és ha megtalálja, örül neki. A példázat képanyagának megértése nem okoz nehézséget. A drachma nem nagy értékű ezüstpénz volt, de nem is értéktelen: egy napszámos bére. Akinek csak tíz van belőle, annak meg különösen is nagy érték. Érték veszett el, s ezt nem lehet hagyni. Számunkra érték minden,

amit keresünk? Számunkra fontos, ami elveszett? Így keres Isten is bennünket. Értéket képvisel mindenki. Ez a példázat az előzőnél részletesebben írja le a keresést, és ez nemcsak az eltérő hasonlatból adódik. Szándékosan hangsúlyozza, hogy a pénz nem magától került meg, és az asszony nem is vár, amíg rábukkan. Hanem keresi! Felkutatni a házat. Átfésülni minden zegzugot. Megnézni a legmélyebb sarkot is. Ugye milyen ismerős? Amikor minden erőfeszítésünk abban van, hogy meglesz-e és megtalálom-e? Így keres az Úr. Így jön utánunk a mindenható Isten. Így kutat fel minden bűnöst és állítja szolgálatába. A pásztor helyett most egy szegény asszony keresi hajfonatainak összeszedéséhez az egyetlen részét, ezüstjét. Szegény gazdasszony, de mégis becsületes nő, mert az arány ugyan változott, 1:100-ból 1:10-re alakult, de keres. Minden aprópénzdarab érték a házában és tudja, hogy ott van. Gyors és erőteljes keresés ez. Mindent megnéz és minden eszközt a házában erre koncentrálni: lámpa és seprű nem esik ki a kezéből, míg meg nincs a keresett érték. Minden értéket képvisel a házunkban? Mennyi mindentől megszabadulunk, vannak olyanok köztünk, akik ilyenkor tavasszal sok mindentől megválnak és vannak olyanok köztünk, akik háztartásában még a kenyeres zacskónak is helye van. „Jó lesz ez még valamire!” – ismerős? vagy „mire való ez a kacat?” A nagy keresés után és ebben az összefüggésben válik hangsúlyossá, ami az előző példázatban szintén elhangzik: „Megtaláltam!” A „heuréka” állapot. Megvan. Ez az. Mindent megtettem, minden eszközt felhasználtam, mindent latba vettem, és így vált számomra áldássá az elveszett és megtalált érték. A bűnösnek vissza kell találnia, össze kell szednie előbb erkölcsi erejét, vezekelnie kell, hogy méltó legyen a visszafogadásra. Jézus szerint Isten szemében még az eltávolodott ember is érték, amit érdemes megkeresni. Kell is keresni, mert éppen elesettsége miatt nem tud visszatalálni. Isten ezért küldte el Jézust, és Jézus ezért küldte ki tanítványait. A megtérés Jézus tanításában nem visszatalálás, hanem megtaláltatás. Ennek a példázatnak az alkalmazása nem hasonlítja össze az igazakon és a megtérőkön érzett örömet, és ezzel még jobban kiemeli Isten örömét egyetlen bűnös ember megtérésén. Megkeresni és megtalálni. Egy evangéliumi ének jutott az eszembe, amit Varga Gyuláné (1886-1947) fordított le és adott közre: *„Jézus engem megtalált Mind örökre hűn szeret, Tenni szent akarátát Lelke megtanít s vezet. Ó, mily boldog lettem így! Béke tölt el hű szívén, Mind örökre szól e frigy: Én övé és Ő enyém!”* Téged mikor és hogyan talált meg az Úr? Nem volt reményed és nem volt barátod? Egyedül voltál ezen a világon? Nem ismerted Őt? Új reményt adott és átformált? Szentlelkével megragadott? Általa elmúlt minden félelmed? Jézus él a szívedben? Elmondhatod, hogy „ami volt, elmúlt?” Viszed a jóhírt te is? Ezért olyan fontos és hangsúlyos az asszony számára az együtt-örvendezés. Angyalok együtt-örüléséről van szó benne, és így nagyobb hangsúlyt kap az első példázatban is elhangzó felszólítás: „örüljetek velem!” Jézus szeretetközösségének kötelessége örülni nem önmagában, hanem mások csatlakozásával. Az élet, amely Jézusban

megjelent, örömhír Isten szeretetéről, hogy az ember együtt örüljön az Istennel. Örüljétek velem! Vele, Jézussal, Aki által „*Velünk az Isten (Mt 1,21).*” Vele, Aki által minden a miénk. Vele együtt-örülni. Mennyire kiveszett a közösségeinkből az együtt-örvendezés. Minden magánügy még a keresztyén körökben is, pedig Pál apostol a birodalom fővárosában élő keresztyén közösség számára írja: „*Örüljétek az örülőekkel és sírjatok a sírókkal (Róm 12,15).*” Hogy van ez házunk táján? Hogy van ez velünk és nálunk? Nem a keresésben kell segíteni, hanem az együtt-örvendésben részt venni. Részt vállalni abban: „megtaláltam.” Szomszédok értékmentéséről egyáltalán tudunk? Szomszédjaink kereséseiről hogyan értesülünk? Szomszédjaink örömeit ismerjük és fájdalmaikban osztozunk? Hogyan állunk ezzel? Vagy még az aktuális szomszédot sem ismerjük? Hétköznapi történet. Mindennapos dolog. Velünk is megtörténhet... Kit hívsz meg, amikor Te találsz meg valamit saját házában? Vannak olyan melletted élő melegszívű szomszédok, akikkel megoszthatod örömed? A megtalálás öröme... Isten örül, méghozzá angyalaival örül. Neked és nekem is örül méghozzá a bűnösnek. Nem a bűnnek, de a Hozzá térő bűnösnek. Önfelletti öröm ez. Az Úr az öröm forrása. Isten szeretete és hűsége a bűnösök felé éppen ez, hogy a mennyben minden életre van reakció. Isten visszacsatol. Az Úr utal az övéire. Isten konstatál és erre az angyalok örülnek. Isten angyalai. Az Úr szomszédjai. Helyénvaló Pál apostol intése még a böjt idején is: „*Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek (Fil 4,4)!*”

Utóima: Akit a Lélek indít, fohászkodjon az elhangzottakért...

Úri ima: Mi Atyánk...

Áldás: „Ezért tehát, testvéreim, igyekezzetek még jobban megerősíteni elhívásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszitek, nem fogtok megbotlani soha. És így majd dicsőségesen mehettek be a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába (II Pt 1,10-11)!” Ámen.

Ének: 364. dicséret (Evangélikus Énekeskönyv): „Öröm van nálad...”

Gerő Sándor: AZ ELVESZETT DRACHMA

Egy drachma elgurult a sötét szobában. Sok-sok lehetőség veszett vele kárban. Ruhátlannak ruha, éheseknek kenyér, betegnek orvosság, szegény adós rabnak áhított szabadság. Csak egy drachma, rajt császár képmása, a többivel együtt mennyi jó forrása! Kitartó reménnyel kereste gazdája seprűvel, gyertyával a poros homályba'. Mikor megtalálta, szomszédba sietett, mert egyedül, önzőn örülni nem lehet. A megosztott öröm közösséget teremt. Elgurult, gyarló drachma-életem Uram, a te szent kezedbe teszem.

Te vigyázol rá, hogy el ne vesszen, többi drachmáiddal áldássá lehessen.